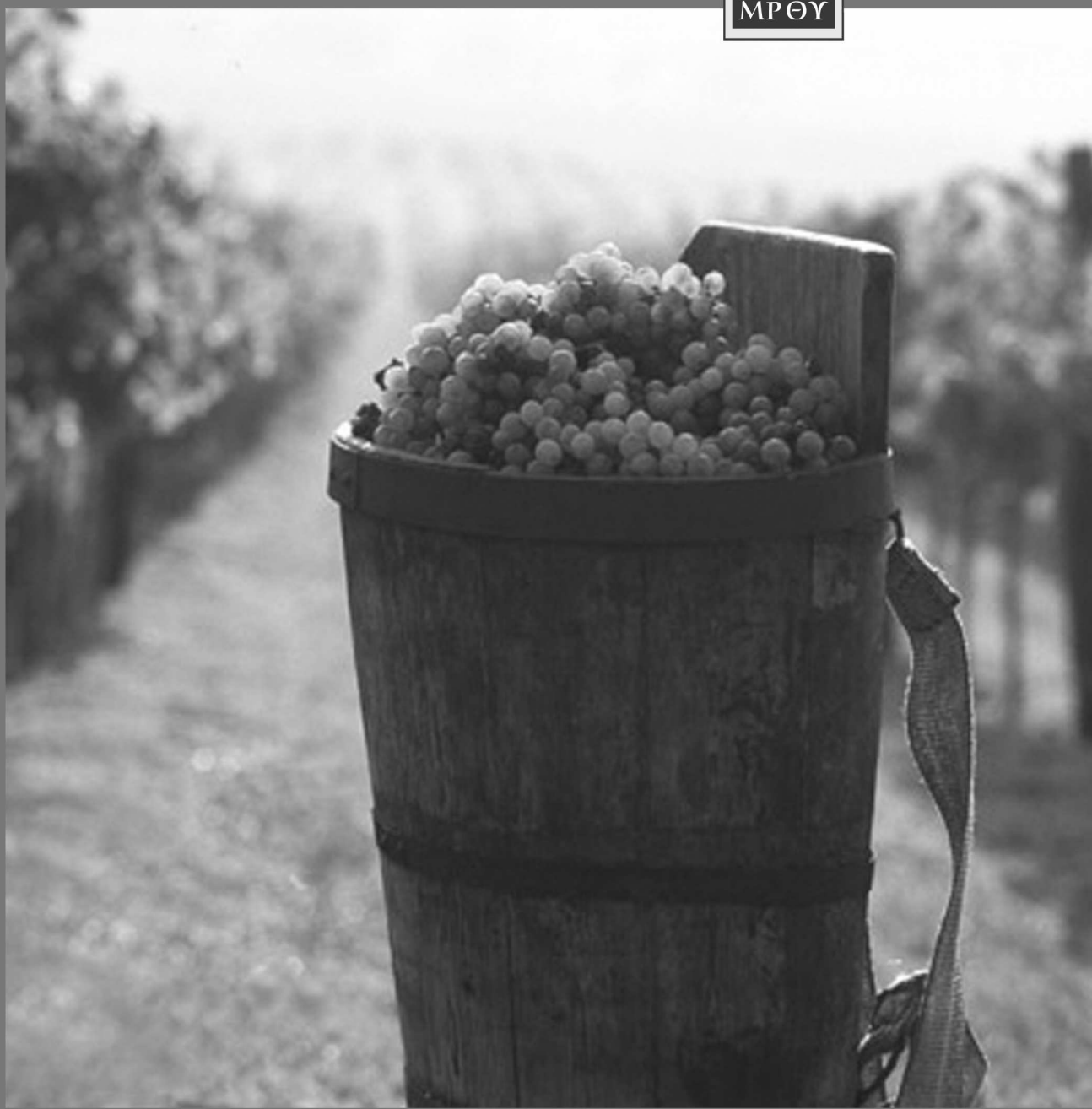

PIÁRFUTÁR

AKKOR SZÜNET!

A **SZEP**IPRESS jelenti

Az első kategória utáni szokásos szülői fogadóóra október 22-én 16 órakor kezdődik. Az iskola tanáraihoz bejelentkezni telefonon és az interneten lehet a megszokott rend szerint.

A piarista iskolában október 23. és november 2. között lesz az őszi szünet. A szünet utáni első tanítási nap: november 3.

Iskolánkban november 8-án, szombaton 15 órától lesz a nyílt nap. Szeretettel várjuk az érdeklődő hatodik osztályos diákokat és szüleiket. A 2009/2010. tanévben egy általános tanrendű és egy sporttagozatos 7. osztály indul a szegedi piaristáknál.

Végzős diákjaink szalagtűző szentmiséje november 21-én lesz. Másnap kerül megrendezésre a szalagavató bál.

Évkönyv és Diáknapár még kapható korlátozott példányszámban. Érdeklődni lehet a szerkesztőségben.

PIÁRFUTÁR

Hirdessen ingyen a PIÁR FUTÁRBAN!

Iskolánk, templomunk közösségéhez tartozó személyek cégének, vállalkozásának hirdetései, eladásra, elcserélésre váró apróságai nálunk ingyen megjelennek:

piarfutar@szepi.hu

KÍNÁLJUK MEG EGYMÁST!

Hősök hava

ARAD

*Arad, örök magyar gyász szép arája,
Feléd suhan ma sóhajunk, feléd,
Ki élsz sötétben és némán az árva
Maros mentén, mely zúg ma gyászzenét.*

*A kincses Erdély öléből ered le,
És erre tart e bánatos folyó,
Mély morajában sír Erdély keserve,
Mint tárogatón zengő bujdosó.*

*Arad! Köszönt a csonka Magyarország,
S tört lobogóját lengeti neked,
Mely fátyolos, mint ez októberest.*

*De még lobog, és égi kezek óvják,
Selymére örök, győztes glóriát von
A Krisztus jobbán – ama tizenhárom!*

Juhász Gyula, 1920

Legyen végre világos mindenki előtt, hogy ha a nép rendje egyszer felborul, azt nem lehet visszaállítani sem a halálosztó fegyverek erejével, sem a polgárookra alkalmazott erőszakkal, mert az ő legbelsőbb érzéseiket nem lehet elfojtani, sem pedig csalárd elméletekkel, amelyek megrontják a lelket, megsértik az Egyház, a polgári és a keresztény lelkiismeret törvényeit. Az igazi szabadság iránti sóvárgást sohasem lehet külső erőszakkal elfojtani.

XII. Piusz pápa LUCTUOSISSIMI EVENTUS kezdetű enciklikájából – 1956. október 28.

Október 6-án az aulában gyertyagyújtással, október 22-én a templomban közös iskolai ünnepséggel emlékeztünk hőseinkre.

Ahol nem csak a tanulás számít...

DUGONICS ANDRÁS
PIARISTA GIMNÁZIUM
ALAPÍTVÁ: 1720

6724 SZEGED, Bálint Sándor u. 14.; tel.: 62/549-090; fax: 62/549-099
honlap: www.szepi.hu; e-mail: titkarsag@szepi.hu

Hatosztályos gimnázium
általános tantervű és
sporttagozatos osztályok
Művészeti iskola
Kollégium

Az első...

Ahhoz, hogy elérjünk Szegedről Mezőkövesdre vonattal, négyezer kellett átszállnunk. Mikor odaértünk, átbuszoztunk Cserépfalura. Itt bekukkantottunk a Suba-lyukba, ami kb. 45 m magasan volt. Egy éjszakát töltöttünk abban a faluban. Másnap egy kis reggeli tornával kezdtünk: le kellett jutni egy közelben levő kőbányához, persze futva, és ugyanúgy vissza is. Ezek után már indultunk is Répáshutára. A névről annyit csak, hogy a répa azért van ott, mert a falu helyén répát ültettek, a huta pedig, mert a faluban üveget formáltak. Répáshutát röpké 20 km sétával értük el, de ott már ebédelhettünk. Ezek után fölmentünk a kb. 100 m magasan lévő Balla-barlangba, ami harmincszor nagyobb, mint a Suba-

lyuk. Ennél a barlangnál is volt egy "mászós" torna reggel.

A reggeli torna után elmentünk egy harmadik barlanghoz is, ami Lillafürednél található. Előtte azonban megálltunk Hollósetőnél egy teára, meg azért, hogy megvárjuk a lemaradottakat. Ezek után értünk Lillafüredre. Ott megebédeltünk, és evés után feltérképeztük a 680 m magasan levő Szeleta-barlangot. Itt nem volt „futós” reggeli torna, mert eltévedhettünk volna. De a túra itt sem maradt el.

A tábor utolsó délelőttjén Lillafüredről átgyalogoltunk Miskolcra, ahonnan vonattal Budapestre utaztunk. A fővárosban már csak egy kis trolizás várt bennünket, Keleti-pályaudvarról a

Suba-lyuk: egykor itt aludt az ősemlék is...

Nyugati-pályaudvarra, és innen a szegedi gyorsral 2 óra múlva fáradtan, de élményekkel gazdagodva értünk haza.

Török András 7. B

Az utolsó...

Azon kivételes osztályok egyikének vagyok a tagja, akik már az utolsó évüket töltik – egyesek szerint mint letöltendő büntetést – a Piárban. Tizenkettedikes kiváltságaink közé tartoznak a megmászhatalan házi feladat-hegyek, az éjszakai feladatok (és itt nem a szórakozásra gondolok!!!), a végeláthatatlan fogalmazások, az osztályozók, majd az érettségi... Ez mind szép és jó, de akkor is a legjobb, hogy az évet egy felejthetetlen osztálykirándulással nyitottuk.

Szeptember 27-én, szombaton, dél körüli órában, kivételes örömmel indultam meg nagy becsben tartott iskolám felé, hogy majd a teszkóparkolót átszelve egy izgalmas kaland vegye kezdetét. Mire odaértem, az ülőhelyek fele foglalt volt. A testvérosztályunk, a karolinás 12. B is velünk tartott. Miután mindenki bepakolta a holmiját a busz belsejébe, és az utolsó piarista diák is felszállt a jármű fe-

délzetére, kezdetét vette az osztálykirándulás. Úti célunk Bükkzsérc volt.

A délutánt átutaztunk a buszon töltött időt olvasgatással, sakkozással, izogatóssal (természetesen itt teára gondolok), tanulással (ők nem maradtak sokáig életben), zenehallgatással töltöttük, míg végre-valahára megpillantottuk a Táblát, azaz amire ki volt írva a település neve.

Miután mindenki bevitte a cuccát, vacsoránk az aznapra csomagolt szendvics volt. Ezt követően a népes társaság három különböző módon tölthette az estét: Rác tanár úr játékra invitálta az érdeklődőket, mialatt az étkezde egy valóságos kaszinóvá vált, ahol póker-parti vette kezdetét. A harmadik program, melynek személyesen is része voltam egy meghitt zenélgetés volt gitárral, a piarista kulcsosház udvarán.

Másnap 6 órakor kezdődött a napunk. Beültünk a buszba és Szilvásváradig meg sem álltunk. Itt László Imre tanár úr – aki kísérni volt hivatott népes csoportunkat – megörvendezett bennünket néhány bámulatos zsonglőr-mutatvánnyal, egy sült pisztiráng elfogyasztása után. Ezt követően felszálltunk a kisvasútra, amely kitért minket a Fátyol-vízesés nevezetű végső állomásra. Miután szemügyre vettük az ősemlékbarlangot, a teret kihasználva László Imre tanár úr vezetésével méta játékban vehettek részt

az arra alkalmasak. A pihenés és játék után gyalog tértünk vissza Szilvásváradra a buszhoz, amely közel 5 km gyaloglást jelentett.

László tanár úr apósának és anyósának 3 különböző ízletes borát kóstolhattuk szépaszony-völgyi pincéjükben. Borkóstoló után szentmisén vettünk részt, majd az egri vár mellett elhaladva tértünk vissza ismét a szállásunkhoz.

A szerdai nap egy kirándulással indult. Megtekintettük a Suba-lyukat, és egy emberpróbáló hegymászásra is sor került, ahonnan csodálatos kilátás tárult eléink. Délután a Fekete Kos fogadóban vacsoráztunk, majd visszateértünk a kulcsosházhoz.

Kint szólt a zene, bent kultúráltn folyt a játék. Voltak, akik kártyáztak és lényegében mindenki megtalálta a magának való időtöltést.

A hazatérés napján piaristák és karolinások együtt takarították a 3 éjszakám át fedelelet adó bükkzsérci házat. Lassacskán mindnyájan bepakoltunk, a talált tárgyak is hamar gazdát találtak (netán cseréltek) és ismét utaztunk. Záró programként a bogácsi fürdőben csobbanhattunk egyet, hogy az elmúlt három napot ily módon tegyük felejthetetlenné és emlékezetessé, és hogy teljes mértékben feltöltődve térjünk vissza az iskolapadba, immáron az utolsó évre.

Deli Csanád 12.B

Túl a csúcson

Dugonics születésnapján

Tisztelt vendégeink, kedves diáktársaim!

Amikor Dugonics Andrásnak szobrot állítottak, a világ akkor is hasonló volt, mint ma. Ahogy a Vasárnapi Újság korabeli tudósításából értesülhetünk, voltak lelkesek, akik áldozatot hoztak: gondozták Dugonics szövegeit a kiadványokhoz, melyek bevételét a szoborra fordították. Magyar és német lapok egyaránt előfizetési felhívást jelentettek meg ezekhez. Voltak olyanok is, akik a jó ügy palástja alatt a saját zsebükbe gyűjtöttek. De mégis, áll a szobor. Izsó Miklós kezdte el formálását, és halála után tanítványa, Huszár Adolf fejezte be 1876-ban.

Hogyan is láthatták a szegediek Dugonicsot? A férfialak papi ruhát visel, jelezve, hogy kegyesrendi szerzetes volt, életét Isten szolgálatára tette föl. Jelmondata a pietas et litterae, ami azt fejezi ki, hogy a Teremtőhöz az emberi tudás és igazságkeresés útján akart eljutni. Arca töprengő. Etelka című művét, a felvilágosodás korában a nemzeti érzelmű, hazafias irodalom meghatározó regényét tartja a kezében, és láthatóan nem sejtji, hogy könyveivel művészetre fogékony olvasóközöniséget teremtett. Drámai művei telt házakat vonzottak, igazi közöniséget, közösséget kavácsoltak. De nem csak irodalmi igényű szövegek létrehozásával foglalkozott, hanem geometria- és algebra könyvet is írt, neki köszönhetjük az első magyar nyelvű matematika tankönyvet. Nehéz elképzelni, mit is mondanánk ma derékszög, egyenlet, gömb, hasáb, kőb, kör, szög és térel helyett, hogy csak néhányat említsünk a meghonosodott matematikai műszavai közül.

Városunk első országszerte híres szülőtte volt. Talán szülővárosa iránti elfogultságának, művei meggyőző erejének köszönhetjük, hogy Kossuth a nemzet büszkeségének szólította meg a szegedieket. Így lett e szobor a hálás Szeged első világi, köztéri szobra. Dugonics András lelkes szeretete a magyar nyelv és hazája iránt követőkre talált, ennek bizonyítéka a ma is ténykedő Dugonics Társaság.

Mit üzen tehát ez a szobor ma nekünk, szegedieknek?

Üzeni, hogy minden megismerés egy lépéssel az élet végső értelméhez, Istenhez, vagy akár sorshoz visz közelebb.

Üzeni, hogy a magyar nyelv olyan kincsünk, amely minden igényünkhöz alkalmazkodik, bármit elmondhatunk rajta, épp ezért ápolnunk kell.

Üzeni, hogy a jó ügy közösséget teremt, érdemes tehát abban hinni.

A szobor története pedig tanulság, hogy fél évszázaddal Dugonics halála után annyi nehézség és méltatlanság árán mégis elkészült és ma is áll. Azt üzeni, hogy a jó elnyeri az utókor tiszteletét.

Dugonics András példája adjon kitartást és lendületet mindannyiunknak, hogy szűkebb és tágabb hazánk, anyanyelvünk, kultúránk és közösségi életünk sorsát szívünkön viseljük.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Dobó Péter 11. A

Elhangzott 2008. október 16-án, a Dugonics Társaság és Szeged város közös koszorúzásán iskolánk névadójának szobránál.

Üdvözlés a túlvégről

**Bóka Ferenc „tudósít”
Amerikából**

Tisztelt Tanár úr, heló
Osztyál!

Itt velem minden
rendben, zajlik az
élet.

A heteim továbbra is mozgalmasan telnek, mindig történik valami, mindig van mit csinálnom.

Néha kicsit olyan érzés, mintha folyton péntek lenne, talán azért, mert az órarendem állandó, és az itteni fiatalok minden nap csinálnak valamit, legyen az sportesemény, vagy csak valami iskolai dolog. Itt mindenkire

igaz, hogy ha van valami, és éppen nem dolgozik, ott van és odaáll az iskolája mellé. Például egy egyszerű középiskolai focimeccsen (amerikai foci) szerintem többen vannak, mint egy magyar „profí” focimeccsen... A hangulat is nagyon jó! Mindenki rendes, néha idegesítően, de alapvetően jó dolog

szerintem, hogy bárkivel lehet beszélgetni. Például a heten néhány haverom bemutatott a focisapatnak... Vices, mert nem tudják kimondani a nevem, illetve néhányan nem képesek rá, ezért Franknek szólítanak...

Egyébként gyakori, hogy nem tudják a nevem, csak azt, hogy magyar vagyok, ezért Hungary-nek szólítanak. Ilyenkor mindig kijavítom őket...

A tanulás is elég jól megy. Rájöttem, hogy ha megcsinálok a házi feladatot, akkor alig kell tanulnom, egyrészt mert megtanulom a feladatokkal (a feladatok nagyon átfogóak), másrészt mert meg nem olyan nehéz az anyag.

Az angolom is egyre jobb, egyre kevesebbet kell gondolkodni a szavakon, egyre jobban értem a bonyolultabb tantárgyakat.

Ott mi a helyzet? Továbbra is mi vagyunk a legjobbak?

Üdvözléssel: Feri

**PATROCINIUMI
KÉPZŐMŰVÉSZETI PÁLYÁZAT**
A MESTER TANODA ALAPÍTVÁNY
KÉPZŐMŰVÉSZETI
PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA
PIARISTA DIÁKOK SZÁMÁRA

Pályázatunk célja,
hogy a vizuális művészetek
eszközeivel próbáljuk értelmezni
Szent Pál apostol leveleit
az alábbi gondolatkörökben:

- Szeretethimnusz (Korintusi levél XIII. fejezet)
- A damaszkuszi úton (Pálfordulás)
- Halál, hol a te fullánkod?

Pályázni lehet egyéneknek vagy 3 fős csoportoknak.
Egy pályázó maximum három művet küldhet be.

MŰFAJAI KATEGÓRIÁK:

- hagyományos technikával készült egyedi grafika színes megjelenítéssel (pl. színes ceruza, zsírkréta, pasztell kréta, akvarell, kollázs stb.)
- sokszorosított grafika (pl. linóleum metszet, papírnyomat, rézkarc stb.)
- valamint számítógépes grafika A/4-es nyomtatással
- fotó (analog vagy digitális technikával). A pályaműveket digitális adathordozón és papírképen egyaránt elfogadjuk. Digitális adathordozón minimum 900X700 pixel, lehetőleg 300 DPI felbontású képeket;
- papíralapon pedig színes vagy fekete-fehér minimum 13X18-as nagyításokat kérünk. Egy pályázó több pályaművet is beadhat. Egyes képek és képsorok is beadhatók. A pályázatra kizárólag saját készítésű fotókkal lehet pályázni!
- szobor (dombormű vagy körplasztika terrakotta vagy festett, patinázott gipsz kivitelben)

A pályamunkákat B. Kovács István, Héjja János, vagy Simor Márton tanár uraknak kell leadni.

LEADÁSI HATÁRIDŐ : 2008. NOVEMBER 24.
Alkotásaitokból a patrocinium idejére kiállítást rendezünk.
A nyertes pályamunkákat értékes jutalmakkal díjazzuk.

**PATROCINIUMI
BIBLIAVERSENY 2008**
Szent Pál éve

A korintusiaknak, filippi-belieknek, galatáknak és az efezusi közösségnek írt leveleiből lesznek kérdések.

Elsősorban a szöveg ismeretére van szükséged az első helyért; de nem árt, ha érted is, amit olvasol!

Használd saját Szentírárod, de (talán) a Könyvtárban is lehet kölcsönözni...

Az első díj (már évek óta) 50 (nem TESCO, bár a legkisebb is számít!) krémes.

Jó felkészülést!

**PIARISTA
PÓLÓ**

max. egy ezres...

RAJTAD NYÚLIK!

Kimenő szériák most még akciós áron kaphatók
a Piár Futár szerkesztőségében Mészáros Ferenc tanár úrnál.

Kérjük,
támogassa a

**DUGONICS
ANDRÁS
ALAPÍTVÁNYT**

Számlaszám:
10402805-
28012423-
0000000

Adószám:
19083924-1-06

A szegedi piarista
diákokért

A nemzet apostola

Százötven éve, 1858. október 10-én született Prohászka Ottokár Nyitrán. Gimnáziumi tanulmányait Nyitrán a piaristáknál, Kalocsán a jezsuitáknál és az esztergomi küsszemináriumban végezte. A Pápai Gergely Egyetemen végezte a teológiát 1875–1882 között. 1881-ben szentelték pappá. Az esztergomi küsszemináriumban tanított latint és görögöt, erkölcssteológiát, illetve dogmatikát, később spirituálisként is működött, majd a budapesti egyetem dogmatika tanszékének rendes tanára lett. 1905-ben a Székesfehérvári Egyházmegye vezetésével bízta meg X. Pius pápa, püspöki jelmondata: *Dum spiro, spero* (Amíg élek, remélek).

Prohászka a tanácsköztársaság idején kilakoltatták püspöki palotájából. A kommün bukása után politikai szerepre is vállalkozott: Székesfehérvár képviselője volt az első nemzetgyűlésben, valamint a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártelnöke.

A Magyar Tudományos Akadémiának előbb levelező, majd rendes tagja. Számos teológiai munkája jelent meg. Budapesten, az Egyetemi templom szószékén érte agyvérzés 1927. április 1-jén, nagyböjti lelkigyakorlatos beszéde közben. Másnap hunyt el.

Mi is voltaképpen a tőke? Holt anyag és semmi egyéb; s ez a rest, holt anyag csak akkor lesz produktív, ha az ember rákölti munkáját, azaz értelmiségét, erejét, akaratát, szóval személyiségét, s ezzel az appropriációnak legszentebb kellékeit. Azért a tőkekamat, az uzsora, a tőke gyümölcse a katolicizmus nézete szerint immorális tünete a nemzetgazdaságnak, s ilyennek nézi azt a modern nemzetgazdász is. (...) A nagyonkülönbségeknél, a tudás, a műveltség s a moralitás terén való nagy egyenlőtlenségeknek oka nem a magánbirtok, hanem a kamat, az a produktív erő, melyet a pénztőkének tulajdonítanak. A tőkekamat helyébe, mely eszköze a munkátlan meggazdagodásnak másnak keresetéből, oly jogi és gazdasági rendet kell állítani, amelyben a meggazdagodás kizárólag a munka arányában történhetik. (...)

Manapság elég, ha az ember oly apától származik, aki sohasem dolgozott, hogy maga sem dolgozzék soha; époly bizonyos, hogy ti is élethosszigan húzzátok majd a munka jármát, ha apátok is azt húzta. Szóval a mai társadalom antiszociális tünete, mely a nagy tömeg helyzetének megjavítását lehetetlenné teszi, nem az individuális vagyon, nem a fogyasztásra szánt javak fölhalmozása, melyeket kiki tetszése szerint költ el, nem is az örökösödési jog, hanem ez az antiszociális hatalom a fölhalmozott pénzek kamatosítása; a kamat a pénznek a beláthatatlan végtelenbe produktív erőt tulajdonít azoknak rovására és kárára, kik

tőkét nem szerezhetnek. (Des améliorations matérielles dans leurs rapports avec la liberté. 2 Edit Paris, 1841 p. 273.) Így kimondva sehol sem akadunk rá a kánonjogban arra az elvre, hogy csakis a munka produktív, de arra rákadunk, hogy a pénz és egyáltalában az általános érték nem produktív. (...)

A dolog nagyon világos: mi a kapitális? Pénz és semmi egyéb, s az a pénz visszaadatik egészen s még más pénzt hoz. Ezt régen uzsorának hívták s az uzsora természetén bizonyára nem változtatnak azzal, hogy a pénznek új nevet adtak s kapitálisnak mondják. Épúgy nem változtatnak a termelés természetén azzal, hogy azt mondják: ez egy új szerződés, mely előbb nem létezett. A szerződés a termelésbe új termő elemet nem hozhat; a termelés a maga régi útjain halad; a termelési eszközök s a munka viszonya változatlan, a különbség csak az, hogy a történeti fejlődés mindenféleképp elosztja a nyereséget, majd járadék, majd kamat, majd munkabér alakjában; míg az arány tűrhető, addig nincs baj; a világ nem az elvont elvektől, hanem az elveknek gazdasági megvalósításától vívódik és szenved; csak miután a helytelen elvek tűrhetetlen állapotokat teremtetek, akkor tér a vizsgálódás újra az elvekhez, fölmutatja alaposságukat, megrostálja jogosultságukat, s esetleg kimutatja, hogy az elvek is, s következőleg a rajtuk épülő gazdasági világrend is rossz. Hogy a modern pénzüralom rossz, hogy brutális hatása kiterjed a magán- és nyilvános élet minden mozzanatára, hogy hatalmának öntudatában cézári örjögésbe esik és erkölcseleníti, lealazza s megszegényíti a társadalmat, azt látjuk és siratjuk; megsemmisíti az ember egyéni értékét, számá silányítja a tehetségeket, kereszámra számítja az embert s mindent a világon pénzszerzésre használ s kufárkodás tárgyává tesz.

A gazdasági munka csakis a pénz miatt folyik, vagyis a nagytőke miatt s nem az emberiség miatt; ez az egy tény tökéletesen jellemzi az irányt s az állat jegyét nyomja a munkásra. De ha a gazdasági világ alapjában rossz, ha a pénzüralom, a pénz fölszabadítása az ember tűrhetetlen rabszolgaságának oka, miért nem mondjuk ki, hogy a baj, a mételey, a végromlás a pénz produktívításának kimondásában rejlik. Valamint régen a római plutokrácia döntötte sírba a római birodalmat, és pedig a zsarolás, a fosztogatás s a foenus által; akik gazdagodtak ugyan is, azok csak úgy gazdagodtak, hogy mások keresetét elragadták: úgy a modern plutokrácia is romba fogja dönteni a jelen társadalmat, mert az gazdagszik, aki nem dolgozik; gazdagszik a tőke.

Részlet Prohászka Ottokár mai is rendkívül aktuális

Produktív-e a pénz című írásából (1898.)

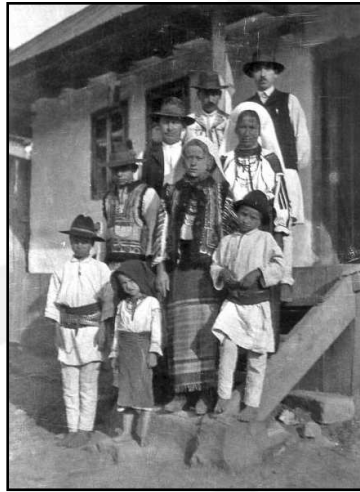
Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök szobrát 1947. április 26-án éjjel döntötték le a Károlyi palota kertjében. Az éj leple alatt, lopva, mint a tolvajok. Mégcsak nem is valamiféle forradalmi proletár szellemű megittasult tömeg döntötte le a munka után, hanem egy felkért kis csoport, melynek tagja volt a költő Faludy György is. Az akkori tulajdonos bérelte fel őket, hogy saját kertjében döntse le a szobrot. Ha azt is figyelembe vesszük, hogy a tulajdonos Károlyi Mihályt annak idején éppen Prohászka eskette össze feleségével, talán még inkább kiténik az esemény fontossága.

A bankár egy olyan ember, aki kölcsönadja neked az esernyőt, amikor süt a nap, de visszakéri egy perccel azelőtt, hogy eleredne az eső.

Mark Twain

Bogdánfalvi mulatságok

Az itt következő interjú, amelyet folytatásokban fogunk közölni, moldvai útjaink egyik legszebb emlékét őrzi. Az aulában látható csángó tárgyú kiállításához kapcsolódva szeretnénk ezzel is ízelítőt adni a déli csángók sajátos gondolkodásmódjából, régieis, „szöszögös” nyelvjárásából. Szinte véletlenül találtunk rá Bogdánfalván Anti bácsira, s pár perc múlva már tátott szájjal hallgattuk csodálatos meséit, hiszen a vak ember azonnal bizalmába fogadott minket. Hatalmas tudást őrzi emlékezetében faluja múltjáról, kultúrájáról, táncairól, zenéjéről, s még mennyi mindenről, hiszen fiatal korában nagyon szeretett mulatni, minden érdekelte, minden „akcióban” benne volt. A moldvai magyar lakta falvak még pár évtizeddel ezelőtt is olyan képet nyújtottak, mint akár száz vagy kétszáz éve, hiszen az elzártág megőrizte a hagyományos életmódot és a középkori kultúra nyomait. Napjainkban ezen a vidéken is villámgyors változások zajlanak, de a régi világ még sok öreg emlékezetében elevenen él - érdemes velük elbeszélgetni!

Csángók

Ién születtem 1931-be, júlinak az ötödikjén, Bogdánfalába. Nevem Duma Anti, apám vót Duma György s mámám vót Duma Bori. Tudják meg, hogy éppen hiányzik e két hónap, hogy nincs látásom, tizennégy esztendeje. Addig inkább észre tartottam, mind e csángó mondja, inkább tudtam. De hát elvesztettem e látászt.

Nállunk e házba, még emlékszem, erüöszt szok [nagyon sok] mulatszág letüöt. Mikor jött egy vándor, azok húztak bé ide hezzánk. Hoztak gázot, árulták, még nem vót villany. Szekervel, putyinába [hordóban] hozták odakünnet Onyestrül. Jöttek, amelyikék csánták [csinálták] a csebreket. Jöttek tekenyökvel e cigányok – e tekenyököt sz e kalánokat a cigányok sánták. Mász jött deszkával, havaszokból. Jöttek ide hezzánk, itt maradtak egy éjen, kettőn, osztán azért vót az üsmeretszég. Vót hova békösszék e marháikat, nagy vót ez isztálló. Nállunk udvaron erüöszt használták én apámék a marhákat. Vót három ló isz, vót bika, vótak disznyók, szok. Sze az én teszvérem üöszi táján vitt szüölöt még Cikszeredába isz szekervel, Piatrára, Románba...

Örökké vót egy pohár ital a házunknál. Jőnek vala jó komák, jó keresztfiak. Aszongyák vala nyári tájba: keresztapa, koma, honnat még vette ki ezt e bort? Aszongya, onnat a pincérül! Most még van! Úgy isszuk, aszongya, hogy legyen [hogy maradjon]. Ién úgy tanóltam töllik, aztán úgy tanólták e gyerekeim isz.

Édeszapám szöcs [szűcs] vót, kozsokár [ugyanaz románul], azt isz tudták sánni, édeszapám isz, édeszmámám isz. Ők, mikor nem vót egyéb foglalkozás, tiélbe, akkor örökki dolgozgtak, csánták a szíep keptárokat [mellényeket], kucsmákat. Jőnek vala ide legények, örökki hallatkaztak [hallgatták egymást, beszélgettek], ki mennyit tud sz hogy. Ién apám tanítta. Nagy vót a mulatszág.

Aztán édesapám, mondom, megtanóltá vót a kobzálást. Készön tanóltá vót meg, hogy hazajött e hamarabbi [első]

háborúból, házasz vót, aztán tanóltá meg. Eröszt tudott énekelni e szájából. Tudott magyarul isz, tudott románul isz énekelni, még cigányul is. Szépen megtanólt vót cigányul, vélik munkált [velük dolgozott, azaz zenélt]. Szerették, hova ment, jó hangja vót. Ő vót Duma György.

Aztán ott mentek hezza [hozzá] magyarok [magyarországiak, vagyis gyűjtők, kutatók], hozták ide [őket]. Menjünk, aszondja, vigyük Duma bácsihoz. Jöttek máccor négyen, ötön, hatann is, tanárok... fiatalabak. De nem jöttek ez egész csak azért a kobza miánt, ezek e magyarok! Mondom, budapestiek, Nagy-Magyarországról. Cseréltek tanácsot, magyar tanácsot [magyarul beszélgettek]. Még vótak ullyanak, melykek szerették a kobzát isz. Jöttek bukurestiek is ide, tanárok. Még gyerek

vótam. Kobzált, énekeltek nekik. Mikor aztán elé fogták venni, eléadta a gép, melikvel rajzoltak, fogták le ez éneket [vagyis a magnó]. Aztán mikor gyerek vótam, idejött hamarább Domokosz Pál Péter. Ő tudománval vót, értik-e? Ő nem e kobzot kereszte. Azt isz megkérdezte, meghallgatta, de ő... hogy mondjam... románul istoria. Ő azkat kérdezte; szokmendent kérdezett a világ fordulászáról. Isten nyugissza meg.

Nállunk szokász vót eröszt tiéli időbe, mikor eccer a mezei dolgot megcsánták, mentek guzaljaszba [guzsalyasba, fonóba]. Gyültek essze munkálni, z asszonyok. Aztán ott vótak üdösszebb lyányok, mind velem, még üdösszebbek, ott mind munkáltak, énekeltek, guzaljaszi énekeket magyarul. Csángóssan, magyarul, hogy tudták. Rományul is, de kevesezbet. Aztán vót üdö télbe, hogy menjünk, hallottunk, tanóltunk vót.

Én tanóltam vót édeszapámtól. Mondom, hogy lakodalomba énekelte. Jőnek vala a szomszéd faluból innét, Faraoani-ból – Forrófalva, melik itt van mellettünk. Aztán jöttek Klézésről. Komái vótak Szomoszkán, komái vótak Klézén, Kákován, Forrófalába, Kalugarba. Sósapatkba, ott románok vótak. Aszondják vala: akárkit vegyen [maga mellé], hegedüsszet, de maga jöjjön! - Há miért, aszondja. - Mük magát fogadjuk! Tudott szépen énekelni, jó hangja vót. Itt vót egy karcsoma, mind csak zidók vótak, ittféle, e patakan felfelé, osztán nyári tájba énekelte künn. Vót szék teve oda, s mulattak künn e használók, melykek mentek oda innyani. Aztán édeszapám eszte táján, mikar nap el fogott szentülni [kezdett lenyugodni] – gyerekek vótunk, játszottunk itt a kapuba – ő leül vala oda. Akkar nem vótak gépek, mikrofonok. Tiszta szájával mikar énekelte, hallott, mondom! Aztán mondják vala teszvéreimnek: hallod, aszondja, Gyuri bácsi, keresztapám – szokász vót ez e szó nálunk e faluba – hallod, aszondja, hogy hallik? Hallott ide! Szép hangja vót, szép. Énekeltem ién isz, énekeltem, szerettem. Én inkább szerettem mulatni, mind muzikálni, mert muzikánt nem bír mulatni, ő kell muzikáljon.

Folyt. köv.

Elbeszélte Duma Antal 2007. október 31-én, lejegyezte és szerkesztette Lipták Dániel

A lottó sikeres elterjedése arra tanít minket, hogy az emberek a nyerési esélyeiket általában túlértékelik.

Adam Smith

Újdonságaink

Szépí – kép

☛ **A VADNYUGAT HŐSKORA (HOW THE WEST WAS WON)** 2 DVD – színes magyarul beszélő amerikai western, 165 perc, 1962 – szereplők: Gregory Peck, Henry Fonda, James Stewart, Spencer Tracy, John Wayne, Debbie Reynolds – Eposzi ívű vadnyugati történet, amely egy telepes család három generációjának szerencséséről és hányattatásairól szól a 19. század forrongó Amerikájában. A szereplők kivétel nélkül sztárok. A történet egymást követő epizódjai három nagynevű rendező keze munkáját dicsérik.

☛ Melléklet: **A SZÉLESVÁSNÚ FILM TÖRTÉNETE - CINERAMA ADVENTURE** - Nagyívű dokumentumfilm a szélesvásznú (és panoráma) filmvetítési technológiáról (90 perc).

☛ Ne csak hallgasd, lásd is! Johnny Cash főszereplésével: **A BÁRÓ ÉS A KÖLYÖK --- (THE BARON AND THE KID)** --- színes magyarul beszélő amerikai filmdráma, 95 perc, 1984 --- A híres, ám nem éppen szentéletű pool-játékos sok év után megdöbbenve veszi tudomásul, hogy van egy fia, akiből szintén rettegett pool-játékos lett. William "Báró" Addington szeretne végre pozitív példát mutatni a fiának, ám ehhez saját életét is meg kell változtatnia.

☛ **A BAL LÁBAM (MY LEFT FOOT)** – színes magyarul beszélő ír-angol filmdráma, 98 perc, 1989
Christy Brownt még saját szülei is gyógyíthatatlannak, mozgássérültnek és gyengeelméjűnek tartják. Egy szép napon azonban a családnak rá kell döbennie, hogy Christy nemcsak ért, érez, de gondolkodik és iszonyú elszántsággal küzd szerettei elismeréséért. Segítségükkel emberfeletti harcot vív azért, hogy teljes értékű embernek tarthassák. A film 1989-ben a Legjobb férfi főszereplő és a Legjobb női mellékszereplő Oscar díját nyerte...

☛ **A NAGY HADGYAKORLAT (LES GRANDES MANOEUVRES)** franciaolasz filmdráma, 120 perc, 1955 --- rendező: René Clair --- szereplők: Gérard Philipe, Michéle Morgan, Brigitte Bardot --- A történet a századforduló katonáit és előkelő társaságát mutatja be. Armand, a fiatal szoknyavadász és katonatiszt szerencsejáték közben fogad arra, hogy meghódítja a tombola nyertesét, bárki legyen is az. S valóban sikerrel udvarol

Marie-Louise-nak, egy elvált fiatalasszonynak. Amikor Armand, a csélcsep katoná rádöbben, hogy komolyan beleszeretett Marie-Louise-ba, s a bájos nő is igaz érzelmekkel viszonyozza udvarlását, a könyörtelen sors már döntött ellenük: Armand ezrede hadgyakorlatra vonul ki.

☛ **SZÉP LEÁNYOK, NE SÍRJATOK!** – magyar filmdráma, 84 perc, 1970 – rendező: Mészáros Márta, zeneszerző: Baksa Soós János, Szörényi Levente, Frenreisz Károly, Orsánszky Miklós, operátor: Kende János – Szüleid (nagy-szüleid?) ifjúsága érhető tetten a filmben és főleg a film zenéjében...

☛ **A LITTLE NIGHTMARE MUSIC (KIS ÉJI ZENEI RÉMÁLOM)** – zenei paródiák a világhírű Igudesman & Joo duó előadásában – Showjuk egy egyedülálló produkció, tele virtuozitással, varázslatos zenével és csodálatos, őrült humorral. Ideális 8-88 éves korig. A műsor elbűvölő és komikus a rendszeres koncertlátogatók részére csak úgy, mint azoknak, akik a klasszikus zenétől tartanak.

☛ **Leonard Bernstein: WONDERFUL TOWN** – A West Side Story zeneszerzőjének egy hasonlóan kiváló musicaljének koncertszerű előadás. A berlini szimfonikusokat Simon Rattle vezényli. Fergetes előadás!

☛ **PLASZTIK SZERELEM (LARS AND THE REAL GIRL)** – színes feliratos amerikai vígjáték, 106 perc, 2007 – Lars és Bianca az interneten ismerkedtek meg. Amikor Lars bemutatja testvérének és sógornőjének a brazil lányt, a család cselekvésképtelen a döbbenettől. Biancát ugyanis a legelőhűbb modelleket gyártó gumibaba cégtől rendelte a szociális interaktusokban kicsit gyengécske Lars. A kisváros orvosa – háziorvos és egyben pszichiáter – azt tanácsolja a családnak, viselkedjenek ők is természetesen, mintha a plasztik baba igazi lány lenne. Az orvosi tanácsra hallgatva nem csak a család, de az egész város belemegy a játékba. Így aztán Bianca gyorsan beilleszkedik a közöségbe, modellkedik egy helyi butikban, misére jár, önkéntes munkát vállal a kórházban és elkíséri Larsot élete első házibulijára...

☛ **ÚT A VADONBA (INTO THE WILD)** – színes feliratos amerikai filmdráma, 140 perc, 2007 – A 22 éves Christopher

McCandless most diplomázott, ígéretes jövő előtt áll, de a biztos pálya helyett az ismeretlent választja, és kalandot keresve nekivág Amerikának. Ami ezen az úton történik az ifjú utazóval, az számtalan ember számára vált örök szimbólummá. Vajon McCandless hősiesség volt vagy naiv idealista; thoreau-i lázadó az 1990-es években vagy egy újabb, újtjt vesztett amerikai fiú? Merész kalandor, avagy tragikus figura, aki harcra kelt az ember és a természet közt feszülő érzékeny egyensúlytal? McCandless útja a dél-dakotai búzamezőktől a Colorado folyó zuhatagain és egy kaliforniai neohippi kolónián át egészen Alaszka áhított, ám veszélyes vadonjáig vitt. Közben olyan érdekes emberekkel találkozott, akik döntő hatással voltak gondolkodására, és akik életét ő is megváltoztatta.

☛ **ÚTON A HALÁLLAL – Portréfilm Polcz Alaine-ről** – színes magyar portréfilm, 110 perc, 1996 – Polcz Alaine azon kevesek egyike, aki Magyarországon a halálkultúra hiányára mutattak rá. Gyakorló pszichológusként írásában és könyveiben a haldokló beteggel való törődést, a halál elfogadását előkészítő terápiás munkát, valamint a halál utáni gyászunk elvégzését helyezi fókuszba. 1944-45-ben a magyar háborús fronton, német és orosz megszállás alatt, a teljes kiszolgáltatottságban megélt szenvedések után valami titokzatos erő tartotta meg. Megfogalmazhatatlan, közvetlen viszony – természetesség - kötötte a halál, a pusztulás, a szenvedés legborzalmasabb élményeihez. Egyszerre volt túlélő és haldokló katonákat ápoló nővér. A második világháború utáni évek meghatározó pontja volt találkozása Mészöly Miklóssal, aki második férje lett. Kettejük családi és baráti kapcsolatrendszere a magyar szellemi élet egyik meghatározó szegmensévé vált. A vállalt sorsközösség – a diktatúra időszakában – egy intenzív, koherens művészi aurát hozott létre, amely autonóm módon őrizte meg a szellemi elődök, valamint a baráti körhöz tartozó írók, költők, festők egyedi minőségét.

Szépí – hang

☛ **DUFAY COLLECTIVE** – 1987-ben alakult zenei formáció. Nevüket Guillaume Dufay reneszánsz zeneszerzőtől vették. Középkori és reneszánsz zenét dolgoznak fel az Egyesült Királyság területéről. Két kiváló lemezüket is meghallgathatod: igazi csemege!

A klinikai halál az az állapot, amikor az ember közel áll ahhoz, hogy megszűnjön tartozni az OTP-nek. Ismeretlen

♪ **ANDRÉ RIEU** (velem egyidős) holland hegedűművész. Zenesz családból származik, klasszikus zenei környezetben nőtt fel. Édesapja André Rieu, a Lipcsei Opera igazgatója volt, emellett évekig dirigálta a Limburgi Szimfonikus Zenekart. Ifjabb André Rieu hegedülni a lütich, a maastrichti és a brüsszeli konzervatóriumokban tanult, valamint Herman Krebberstől vett magánórákat. Az 1990-es évek közepétől kezdve utazza be a világot Johann Strauss Orchestra nevű zenekarával, amely mintegy 45 muzsikusból áll. Gyűjteményünk néhány újabb felvételével egészült ki. Szüleidnek (és nagyszüleidnek) is kedves meglepetést szerezhetsz a zenéjével.

♪ **EDDIE VEDDER** írta az Út a vadonba című film zenéjét. A filmzene mellett egy koncertfelvétele is megjelent az mp3-ak között...

♪ Maga a film nem nagy durranás, de zenéjét két nyelven is (angol-német) megkaptuk a **MAMMA MIA** ABBA musicalnek. Az angol szöveg és magyar fordítása is megtalálható a filmzenék között... Természetesen az eredeti nóták is megtalálhatók.

♪ Két menő énekes sztár: **CHRISTINA AGUILERA** inkább jazzes kissé, **KATIE MELUA** pedig mai pop hangzású. Mindketten kiválóan énekelnek!

♪ Szabadi Andristól két 2007-es **GLASS** felvételt kaptunk: **Cassandra's Dream-et** (Woody Allen filmjéhez írt zene) és a **Les Animaux Amoureux-t** (Laurent Charbonnier Állati szerelmek filmjéhez írt zene).

♪ **MICHEL SIMONE** Collections – 4 CD és 4 műfaj: klasszikus, jazz, pop és populáris zenét zongorázik – szólóban. Szerintem Szakcsi-Lakatoshoz közelebb áll, mint Claydermanhoz: azaz sokkal jobb!

♪ **HENRY MANCINI** (Cleveland, Ohio, USA 1924. április 16. Beverly Hills, California, USA 1994. június 14.), amerikai zeneszerző Los Angelesben végezte zenei tanulmányait. 1945-től a Glenn Mil-

ler-Tex Beneke együttes zongoristája és hangszerelője volt. 1951-től a Universal International filmstúdiók számára dolgozott. A Breakfast at Tiffany's című film zenéjéért Oscart kapott. Ebből a filmből származik a Moon River c. örökzöld sláger is. Henry Mancini szerzeménye a Rózsaszín Párduc c. rajzfilmsorozat (illetve játékfilmek) dallama is. — Élelmű: Legendary Henry Mancini Cd 1-2-3

♪ Néhány új szerző a klasszikus beszerzésből: **PUCCINI, PAGANINI, BRAHMS, LISZT, KODÁLY** és mások... Keresgélj és főleg hallgasd!

♪ És még nem szóltam a prózai felvételekről:

* **REJTÉLYES TÖRTÉNETEK** - Guy de Maupassant, Kosztolányi Dezső, Edgar Allan Poe, Karel Capek egy-egy novellája – ragyogó előadásban...

* **A KIRÁLYKISASSZONY JEGYEI ÉS MÁS MESÉK** – néhány magyar népmese, inkább kisebbeknek...

* **Törőcsik Mari** kedves **PILINSZKY** verseit mondja el

* **KABARÉ** válogatás: Van-e humora a politikusoknak?

* **LÁZÁR ERVIN** néhány meséjét mondja el **Csákányi Eszter**

SZEP – könyv

📖 **HAGENKORD, BERND: FIATALOK@ISTEN** (Szent István Társulat, 2008)

A magyar kiadó dicséretes gyorsasággal lefordította a német jezsuiták sorozatában frissen megjelent kis könyvet, melyben a jezsuita szerző igen egyszerű példákkal és gyakorlatokkal világítja meg a mai fiataloknak: Istennel kapcsolatba lépni nagyon hasonlít a barátság-hoz, szerelemhez. És ahogy ez utóbbiakért sok mindent megteszünk, úgy az előbbiért is érdemes sok mindenre figyelni, hogy a kapcsolat jó legyen.

📖 **IANCU LAURA: KARMAIBÓL KIHULLAJT.** Magyar Napló, 2007

A harmincéves költőnőről leginkább azt szokták elmondani, hogy csángó. Ennél azonban izgalmasabb, hogy a moldovai

Magyarfalva szülötte pécsi PhD-zése mellett gyönyörűen ír lírát: tisztán, fájdalmasan, szeretettel, csillogóan. Jó költő. És csángó.

📖 **G. M. MARTIN: BIBLIODRÁMA. GYAKORLAT ÉS ELMÉLET.** Egyházfórum, 2003

A hál' Istennek egyre elfogadottabb és ismertebb "bibliodráma" jeles német szakértője a valláspedagógia, a pszichológia, valamint a teológia, a drámapedagógia és a szöveghermeneutika köztes terében és feszültségében született műfajt mutatja be aprólékosan. És ez még csak az elmélet: az az érdekes, hogy tényleg működik is a dolog! Aki még nem tapasztalta, annak érdemes átadnia magát ennek a testet-lelket megérintő játéknak, mely halálosan komoly.

📖 **BENYOVSZKY KRISZTIÁN: BEVEZETÉS A KRIMI OLVASÁSÁBA.** Lilium Aurum, 2007

Az irodalomtörténész szerző okos, de nem okoskodó kismonográfiájában a krimi szerelmesei utánanézhettek, miképp is működik az a műfaj, amelybe olyannyira bele vannak zúgva. A felvezetés után a könyv második felében Benyovszky három krimiből vett egy-egy dialógus alapos elemzésével mutat rá a műhelytitkokra. Leleplezi még Dürrenmattot is.

📖 **SCHAEFER, THOMAS: HOGYAN VÁLIK A SZENVEDÉS ISMÉT SZERETETTÉ? FÉRFI ÉS NŐ A CSALÁDFELÁLLÍTÁS SZEMSZÖGÉBŐL.** Bioenergetic, 2008

A pszichológia egyik modern eszközének-módszerének, a családfelállításnak a segítségével a szerző nagyon valós gócpontokra tapint szerelemben, házasságban. Remélem, elég már egy pár fejezetcím is, hogy kézbe vegyük: A gyermek és a válás, A házastárs problémáinak az "ellopása", Apa-anya, anyós-após, A félrelépés, Egyenrangúság és közös fejlődés. Huhhh... Hogy a szenvedésből ne csak fájdalom, hanem valóban szeretet születhessék.

Szegheő József SP–Németh Attila SP

NAGY OLVASÓ VERSENY

Csak Norris nem olvas könyveket...

Részletek a magyartanároknál!

Nem ismerek bátorítóbbat, mint az embernek azt a kétségbevonhatatlan képességét, hogy tudatos erőfeszítéssel jobbjítsa életét.
Henry David Thoreau

Ne hagyd ABBA!

Vannak művek, amik. amik úgy önmaguk, hogy közben ön-maguk paródiái is. önnön műfajuknak paródiái. Don Quijote. lovagregény, gúnyolva azt. ilyen a Shrek is. tündérmese, ami kiforgatja a tündérmese minden elemét, mégis az marad. és ilyen a Mamma Mia is. musical, ami a vásznon a színpadi műfaj paródiája lesz. nagyon jó paródiája. annyira jó, hogy önmagában is működik. csak semmi komolyság. aki hallott már ABBA-slágeret, az tudja, hogy nem lehet komolynak maradni. remek dalok. önmaguk köré szervezik a nem túl sokatmondó sztorit. ami egyébként egyáltalán nem érdekes. mert gyönyörű a helyszín. mert nagyszerűek a dalok, mert még Pierce Brosnan, a 007-

es is vicces, mert fergetegesek a dalok. és még valami. valaki. Meryl Streep. fantasztikus. könnyed, egyszerű, felszabadult és magával ragadó. nem lehet megúszni, hogy behúzzon.

kicsit egyszerű, kicsit pajzán, kicsit komolykodó. ... hogy aztán nevetessen...

napfény, romantika, örökzöld dalok, lazít, kifúj, kienged.

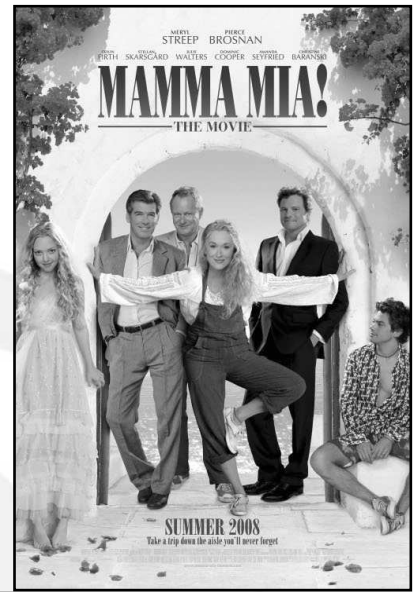
magányos, haragos, hisztérikus, szomorú, depresszív, fáradt estékre.

családdal, barátal, szerelemmel, ellenséggel.

a húgossal saját filmtárunk van. bár-mikor fejből kell tudni a szövegeket, a jeleneteket.

felvettük a listára. a Mamma Mia-t.

Tóth Piroska

Az operáról röviden

Tiszta és vasalt, lehetőleg sötét öltözetben ajánlatos megjelenni. Ha Richard Wagner van kiírva, akkor már késő. Ha valamelyik „i”-re végződő nevű, vagyis olasz a szerző, jobb kedvvel megyünk haza. A rövid tartalmakat librettónak hívják, ha azt megszerezzük, fél győzelem. Legalább halvány dunsztunk lesz, miről szólnak – miket mondok –, énekelnek a szereplők. Olyat csak a sanghaji operában láttam-hallottam (félreértés ne essék: kínai operáról beszélek), hogy a szöveget a színpad két szélére vetítették.

Fontos megjegyezni, hogy az operában végig énekelnek. Duma nincs. Ha valaki abbahagyja az éneklést, azonnal tapsolni kell. Ha nem akarunk tapsolni, olyanokat kell mondani a nő-

re, hogy „hát nem egy Maria Callas”, a férfira, hogy „nem egy Pavarotti”. Haladóknak: Ez a vibrato egy kicsit széles volt, nem gondolod?

Az operák alaptörténete a következő (tudom, mert kisgyermekkoromban végigolvastam az operák könyvét, mint egy novellaantológiát): Két kövér ember szerelmes egymásba. Az első felvonásban még minden tuti penge, ász, állat, frankó, hogy azt ne mondjam, zsírkirály. Ámde a második felvonásban jönnek a cikis, égő szituk. Hányás, lepra, ergya fazonok állnak a szerető kövérek közé, úgymint egy másik arc, a szülők; avagy háború, halálos betegség, félreértés. Ezeket a nehézségeket a két kövérnek le kéne győznie. A harmadikban a tüdejüket is kiéneklük, de az erő nem velük van. Röviden mind a kettő vagy az egyik benga nagy állat meghal. Őket kell a lehangosabban megtapsolni. Ha egyikük sem hal meg, vígoperáról beszélünk. Ebben az esetben a nézők halnak bele az unalomba.

Az operák legnagyobb része (mint már az elején pofán szövegeztük a ’zolvastól) nem magyar (inkább olasz, német, francia). Szinkron egy szál se. A szereplők mozdulataiból kell kikapni a lényegét. Ha a mellükön-hasukon összefogják a kezüket, mint Lagzi Lajcsi, akkor szerelmesek. Ha a plafont bámulják, boldogok. Ha a padlót, szo-

morúak. Ha pedig a kardjukhoz kapkodnak, vívni akarnak valakivel Donna Tonnáért. Egy másik zsírzsákkal, akit Nagy Alföld alakít. Az, amelyik gonoszul néz, és vastagra van sminkelve a szemöldöke, az a széltoló a huzatgyárban, a görény csávó. A kövér nyuszikát és Tank Arankát onnan lehet megkülönböztetni, hogy a jó nyuszinak jobban ki van a melle.

Aki a legmagasabb hangon énekel, az keresi a legtöbbet. Ettől fájdul meg az ember feje. Ezért tapsolnak a bunkók olyan lelkesen, ha bekómált, nem azért, mert úgy visított. Az ilyet szopránnak hívják. Egy szoprán és egy terrorista között az a különbség, hogy az utóbbival lehet tárgyalni. Mivel az operák túlnyomó többségét régen írták, a szövegíró csóka nem kap zsozsót, de nem is jön ki a végén bukfcenct vetni.

Ja, és a zenészek nem azért bazseválnak egy árokban, mert égnek a szar számok miatt, hanem hogy látsszanak az énekesek.

Fontos: ne aggódjunk! Itt senkit se ölnek meg annyira, hogy egy tízperces nagyáriát még ne szorítson ki magából. Amíg énekelnek, addig nincs vége. És ők énekelnek, énekelnek... és énekelnek.

Temesi Ferenc
Megjelent: MN. 2008. 07. 19.

Káromkodásainkról

Biztosan léteznek a Káromkodások Könyve, csak nem tudok róla. Gondolom, a szaktudósok már réges-rég kimutatták egyik-másik szitkozódásunkról, hogy őskori, pogány kori, sámánizmus kori átkokból ered; a magyar káromkodás európai folkloristája és etnográfusa, a freiburgi dr. Michael Belgrader, egykori osztálytársam, minden bizonnyal képes kimutatni cirkalmas kiszólásainkban költői virtusunkat, kacskaringós teringgettéinkben nyelvi leleményünket, a műfaj erotikus rétegében tüzes vérmérsékletünket és érzéki képzelőerőnket – s nem kétlem, hogy egykori katonanép voltunk, állattenyésztő s pásztor voltunk, egész történelmünk ott bujkál szitkaink rétegeiben. Úgy tetszik, viszonylagos kultúrfőlényünknek meggyő-

zőbb példatára e szókincs, mint teljesítményeink a fizikában, matematikában, a népdalgyűjtésben; egyetlen, általam ismert nyelven sem lehet olyan lendületesen, dúsan, változatosan káromkodni, mint magyarul – s ami csodás: nem kell pusztán a kialakult szólásokra szorítkoznunk. Azokra változatok végtelenjét szerkesztjük, rögtönözzük.

Roppant büszke vagyok erre.

Csak titkos féreg foga rág, mondhatnám, szű, gyanakvás: honnan e költői kincs, a poézisnek e profán, olykor alvilági, hogy ne mondjam: illetlen, szemérmetlen, trágár gazdagsága?

Én ugyanis csak nagy ritkán, tehetetlen dühömben káromkodom. Mondjuk, amikor az ujjamra sújtok a kalapács-csal. Amikor a sípcsontomba szalad a fejsze. S vásárlás küszöbén drágulnak meg a kocsik.

Vajon nem azért vagyunk e műfajban a csúcson, mert évszázadok óta tehetetlenségünkben mi vagyunk a legdühösebbek?

DIURNUS - Bodor Pál
(NSZ. 1991. 02. 23)

A legújabb honatya-trend...

Az elmúlt években egyre többet hallottuk a médiából és a pletykákból, hogy néha komoly politikusainknak is elkalandozik a figyelme meseországba, miközben éppen égető törvénymódosításokat, gazdasági problémákat vitatnak meg a parlamentben. Nemhiába tartja a mondás, hogy marad a gyerek, míg játszik!

Néhány héttel ezelőtt hatalmas sajtóbotrány kerekedett abból, hogy az egyik képviselő ülés alatt nézte meg virtuális országát. Mondhatta volna nyugodtan, hogy szakmai továbbképzés gyanánt űzi ezt a tevékenységet, és, hogy az államocskája – higgyük el –, szépen gyarapszik, kincstára úszik a pénzben, és mindenki boldog. De nem tette.

Utánajártam, hogy milyen online tevékenységeket lehetne végezni tanítási órákon. A listám a következő:

A honatya nyomán az ikariam (<http://www.ikariam.hu>) nevezetű birodalomépítő, stratégiai csodával kezdem. Történelem illetve földrajz órákra javasolt tevékenység, hiszen, amikor regisztrálunk a játékba, egy kis település kerül a birtokunkba, melyben ezután kikötőt, városházát, palotát, bakkot, piacot, múzeumot és még megannyi dolgot építhetünk a sziget nyersanyagaiból (fa, márvány, bor, kristály,

kén), amelyeken a falucska elhelyezkedik. A játék bonyolultságát az adja, hogy diplomáciai egyezményeket köthetünk, hadsereget tarthatunk fönt, kereskedhetünk, kémkedhetünk, és technikai találmányokat fedezhetünk fel. Figyelemfelkeltő újdonság a többi hasonló online játszható termékkel szemben, hogy a faluban létrehozhatunk kocsmát, melyben bort szolgálnak föl, amivel a lakosság kedve arányosan nő az új telepések számával.

A következő játékot kimondottan matematika, fizika, kémia órákra találták ki, hiszen a célja nem más, mint minél több vért kiontani. Ez a BiteFight. (<http://www.bitefight.hu>) A regisztrációkor választhatunk, hogy vérfarkasok vagy vámpírok akarunk lenni, ezek után portyázni indulhatunk, és az emberek véreért csapolhatjuk le, vagy megküzdehetünk egy ellenkező faj képviselőjével. Dolgozhatunk is a temetőben, mint sírásó, de ilyenkor a lényünket másra nem lehet használni. A sikeres portyáért, munkáért aranyat kapunk, amiből fegyverzetet, páncélzatot lehet venni, illetve növelni a képességeinket, vagy a búvóhelyünk védelmi értékét. Mindenki elhiheti, hogy ezek a játékok remekül hasznosítják azokat az indulatokat, amelyek a reáltantárgyakon szülnének meg.

Említsük meg az idegen nyelvi órákhoz tökéletesen passzoló online pókertermeket, hiszen ezek tanulási lehetőséget nyújtanak. Igaz, hogy ez a típusú játék szerencsejátéknak minősül, de amikor a diák totózik, hogy egy szó hetvenhat jelentése közül megtalálja az éppen neki kellőt, és ezek után még helyes szövegkörnyezetbe is helyezze, ahhoz legalább annyira szükséges Fortuna, mint egy pókermeccs megnyeréséhez.

Legutoljára hagytam a magyar irodalom és nyelvtan tantárgyhoz elhagyhatatlan tapasztalatot nyújtó Iwiw-et. (<http://www.iwiw.hu>) Órákat lehetne eltölteni azzal, hogy az üzenőfalon megjelenő szövegeket elemezzük, és újfajta nyelvtani szabályokat állapítunk meg ezek alapján. Mindenkinek ismerősek lehetnek azok az új szavak, amelyekről most már tudja, hogy vannak, de korábban nem hallotta őket. Például ilyenek a „naon”, „cejetlek” és még sorolhatnám.

Tehát, beláthatjuk, mi is el tudnánk tölteni az unalmas órákat (ha lennének ilyenek), amennyiben az iskolánkban lenne nagyon gyors wifi-s internet, és az állam nekünk is biztosítana „munka”-laptopokat...

Dobó Péter 11. A

English Corner

Congratulations to Héjja Szabolcs, Class 10.b because he sent the correct answer to the question I had last time. The right answer was St. Paul.

Padre Pio or Father Pio is a very important person for Christian people that's why it is worth getting to know him. Surf the net and find answers to my questions, please!

1. When did Father Pio live?
2. What important things did he do during his life?
3. Why was he so special?
4. Where did he live?
5. When was his Beautification started and why?

Send me your answers to my e-mail address: mnagy@szepi.hu

Warm regards,
Nagy Mariann

Deutsche Rubrik

Bei diesen Redewendungen ist einiges durcheinander geraten. Der Computer hat die Sätze falsch zusammengesetzt. Schaffst du es, sie wieder richtig zusammensetzen? Wenn ja, wähle eine aus, zeichne dazu eine Illustration und gib deinem/deiner DeutschlehrerIn ab.

Der dümmste Bauer ist der Einäugige König.
Lügen hat die dicksten Kartoffeln.
Taten haben kurze Beine
Morgen, morgen nur nicht heute, sagen mehr als Worte.
Ohne Fleiß macht den Meister
Übung sagen alle faulen Leute
Unter Blinden kein Preis

Nemes Zsuzsanna

A MANNHEIMS-fiúk zenésítették meg Xavier Naidoo *Das Hat Die Welt Noch Nicht Gesehen* című versét. A youtube-on is ott van.

Maróti Péter 11. a osztályos tanuló németórára benyújtott műfordítása:

MONDD CSAK: LÁTTAD MÁR,

Ahogy eszik, ahogy jár?
Néhány lényben van csak ilyen báj.
Úgy belül, mint kívül. Ó elkényeztetni értelmeket
és eszedbe juttatja az életet,
ami után mindig is csak vágytál.
Valóságos ez a szerelem,
épp annyira, mint a pokoli fürtelem.
De a fürtelem már nincs a fejedben ott,
Amikor a szerelem teljesen felszított.
De ez úgy jó, ahogy van.

Az ember akkor tanul csak,
ha szart eszik,
Különben értelme nem érik,
Tudása nem gyarapszik.
Én csak azt nem tudom megérteni,
Tudása hézagját mikor tölti már ki?

A világot nem látta még.
Pedig a szerelem csodaszép,
Láthatatlan, de itt van azért.
Egész évben öröm és szenvedés is,
De enélkül az élet nem lenne reális.

A szívünkkel legtöbbször nem is érzünk.
Mint egy gyerek; ki olyan még közülnk?
Nyitottak, mint a szél, mindenre,
Mely az esőt viszi ki a tengerre
Oly szabad és nyitott bármire.

Adj egy helyet a szívemnek,
Mert sokkal többet ér,
Hogyha majd mész, magaddal viszed,
Reggeltől estig magadnál hordod,
Hogy utána sértetlen visszahozd.

Gyakran kerestem a veszélyt,
Hogy elfeledjem: az életem máig milyen szép.
Veled a kezdettől összefonódkunk
Az időm
Végéig.
Szeretjük az életet és reá készen állunk.

Mind árnyékot vetünk a közeledő fényre.
Ne hagyj, hogy összetörj, attól, ami jön, nem félhetsz,
Attól, amit érzel,
Attól, amit szeretsz.

Sherlock Holmes is beájulna avagy bűnügyi esetek kezdőknek és haladóknak

A szeptemberi Piár Futárban feltett kérdésre ismét helyes megfejtéseket kaptam, ezeket Lévai Mátvás és Sándorfi Gergő 11. A oszt. tanulók küldték. Gratulálók! A helyes megfejtés az volt, hogy Janó vett jegyet Manónak is, ezzel becsületes maradt, de meg is tréfálta a barátját.

Az októberi minikrimi a következő:

Pocket felügyelő egy egész Párizst izgalomban tartó bűnügyben nyomozott, és tulajdonképpen már a nyomozás első napjaiban biztos volt benne, hogy a tettes, akit keres, egy Désastre nevű ember. Bizonyítéka azonban nem volt ellene.

Mivel nem akarta elhúzni a nyomozást,

elhatározta, hogy csapdát állít neki. És ez nem is volt nehéz.

Tudta, hogy Désastre udvarol egy bár kávéfőzőnőjének, s minden estét a bárpultnál ülve tölt. Kitanított hát egy fiatal nyomozót, hogy üljön mellé bankókkal teli tárcával a zsebében. Majd a tömött tárcát a bárpulton felejtve menjen ki a telefonfülkébe és hívjon fel bárkit, akivel hosszabb ideig elbeszélgethet.

A nyomozó követte az utasítást, s a fülke üvegén át hamarosan látta, hogy Désastre maga is lekaszálódik a bárszékről, bemegy a mosdóba, majd onnan kilépve egyenesen telefonfülkébe indul. Gyorsan befejezte hát a beszélgetést és kilépett a fülke ajtaján. Désastre, aki ebben a percben ért oda,

mosolyogva nyújtotta felé az elveszett tárcáját.

– Ön igazán könnyelmű ember, uram! – jegyezte meg – ennyi pénzt az ember nem hagy a bárpulton heverni.

– Köszönöm, hogy utánam hozta – mosolygott vissza a nyomozó és megszámlolta a bankókat a pénztárcában. Nem hiányzott belőlük egy sem. Pocket felügyelő viszont még aznap éjjel letartóztatta a becsületes megtalálót, kezét dörzsölgetve, hogy a csapda ilyen jól bevált.

Kérdés: Milyen ügyben nyomozott a felügyelő?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu

Nagy Mariann

Magyarok Nagyasszonya, Béke Királynéja

Mária hite merész tett volt, szeretet és hűség. Ennek a hitnek az erejében nyitott kaput annak, aki egyedül volt képes a világnak üdvösséget adni.

(Elisabeth Schwarz)

azért mindig éreztem, hogy valami teljesebb feleletet kellene adni.

Biztos, hogy Mária – konfliktus esetén – az igaz ügy mellé áll. De ő nemcsak így patrónája a nemzeteknek, hanem úgy is, hogy a Béke Asz-

szonya. „Anyja vagyok én a szép szeretetnek”, idézi a Biblia (Sir 24,23-31). Aki Mária spirituális légkörében él, az a szeretetnek és a békeségnek a híve. Mert Mária a békét adja, közvetíti, amikor Jézust adja a világnak. S nem is akármilyen békét oszt nekünk, hanem az isteni békét, a lelki békét, amelynek per-
sze a külső bé-

ke is tartozéka. Maga Jézus mondta: Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek, amelyet a világ nem adhat nektek. Ez a béke nem csupán az elvont igazságra vagy igazságosságra tekintő erőszak nélküli osztozkodás, hanem több: az isteni életre törekvő szeretet. Ez a jézusi béke a magát fel-

áldozó, önmagát kiüresítő jézusi életből források. Mária is erre a békére int, tanít, akár a nemzetek közti viszálykodásról van szó, akár kisebb vitákról és nézeteltérésekről a családban, munkahelyen, vagy kis közösségben.

Nem kétséges a hívő ember előtt, hogy Szűz Mária igazában édesanyánk, az egyház anyja, sőt az egész emberiség anyja. A galatákhöz írt páli levél gondolata ezt az igazságot erősíti meg lelkünkben (Gal 4,4-7), az a Jézus született Mária méhéből, akinek Lelke által tudjuk kiáltani Isten felé: Abba! Atyánk! Édesapánk! Azt mondják, akik a Szentföldön jártak, szinte könnyekig megható, amikor Názáretben vagy Betlehemben mindenfelé az utcákon és házak udvarában hallatszik a kisgyermek kiáltása apjuk után: Abba! Jézus által, akit Mária szült, mi is így kiálthatunk Isten után, s így közeledhetünk felé bizalmasan, biztonságot és békeséget óhajtván magunknak és mindenkinek.

Miért háborúskodnánk, miért nyugtalanokodnánk tehát, amikor Jézus a mi testvérünk és egy a mi Atyánk: Jézus Krisztus Atyja! Mária, a közös édesanya az összetartozás és együttélés záloga mind a kis közösségeknek, mind a nemzeteknek. Anyánk, aki Jézus asztalához és a békeség országába hívogat és vezet mindnyájunkat.

Csanád Béla elmélkedése

Iskolás koromban, amikor a liturgiában gyermekéssel kezdtem tájékozódni, komoly töprengést okozott, hogy Szűz Mária sok-sok népnek és nemzetnek patrónája. Mennyi gondja lehet a Szűzanyának, gondoltam, amikor a keresztény nemzetek, mind az ő gyermekei és védenői, háborúskodnak egymással! Kinek a pártjára álljon? Nagy nehezen azért megoldottam a nehézséget: az a fontos, hogy a mi Nagyasszonyunk, és el ne veszítsük pártfogását. Különben is, ő jobban tudja, kinek az ügye igazságos, nyilván azt fogja támogatni. Ezzel nagyjából le is zárhattam volna a kérdést, de

Assisi Szent Ferenc: MÁRIA-KÖSZÖNTŐ

Üdvözlégy, szent Úrnő,
legszentebb Királynő,
Isten Anyja, Mária!
Te örökké Szűz,
téged a mennyei Atya választott ki,
megáldott szeretett Szent Fiad által
a Vigasztaló Lélekkel,
aki a kegyelem teljessége
és a tökéletes jószág.
Üdvözlégy, Isten palotája,
Üdvözlégy, Isten lakóhelye,
Üdvözlégy, Isten sátora
Üdvözlégy, Isten öltözéke,
Üdvözlégy, te az Úr szolgálóleánya!
Üdvözlégy, Istennek Anyja!

ke is tartozéka. Maga Jézus mondta: Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek, amelyet a világ nem adhat nektek. Ez a béke nem csupán az elvont igazságra vagy igazságosságra tekintő erőszak nélküli osztozkodás, hanem több: az isteni életre törekvő szeretet. Ez a jézusi béke a magát fel-

ke is tartozéka. Maga Jézus mondta: Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek, amelyet a világ nem adhat nektek. Ez a béke nem csupán az elvont igazságra vagy igazságosságra tekintő erőszak nélküli osztozkodás, hanem több: az isteni életre törekvő szeretet. Ez a jézusi béke a magát fel-

„Áldott Nagyasszonyunk! Vedd pártfogásodba a magyar apákat, hogy keményen állják a nehéz idők küzdelmeit, és állhatatosan viseljék az élet terheit. Oltalmazd és erősítsd meg hivatásuk szeretetében a magyar anyákat, hogy gyermekeikben hűséges és igaz polgárokat neveljenek az Anyaszentegyháznak és drága magyar hazánknak. Terjeszd ki anyai oltalmadat hazánk ifjúságára, hogy beváltásuk azt a szép reményt, amellyel minden magyar szem feléjük tekint.”

Ha igazad van, megengedheted magadnak, hogy megőrizd a nyugalmad. Ha nincs igazad, nem engedheted meg, hogy elveszítsd!
Mahatma Gandhi

Ügyesek voltunk

Semellett viszonylag gyorsnak és erősnek is mutatkoztunk, amikor itt volt az ideje, hiszen a 2008. szeptember 22-én a Városi Stadionban megrendezett Csongrád megyei Diákolimpia Ügyességi és Váltófutó Csapatbajnokságáról soha nem látott mennyiségű éremmel térünk haza. Bár a felkészülést hátráltatta, hogy nagyon a tanév elején jártunk, számszerűleg kevés edzést tarthattunk, s a csapatok csak az utolsó pillanatban állhatlak össze, de azért voltak pozitív előjelek is. Az egyik ilyen, hogy Igazgató Úr – némi mérlegelés után – áldását adta 6 pár szögescipő megvásárlására. A másik, hogy az idén indult hetedikes, sporttagozatos osztályból szinte azonnal „képbe került” 5-6 olyan legény, aki megfelelő erőnléttel és elegendő versenyrutinnal rendelkezett ahhoz, hogy az általános iskolás korú (3-4. korcsoportos) csapatainkba bekerülhessen.

Azt azért szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy ezeken az erőpróbákon a korábbi években is szépen szerepeltünk, a megyei versenyeken többször álltunk a dobogón (a legfelső fokozaton is!), de arra kevesen számíthatunk, hogy az idén a cs. b. országos döntőjébe is bejutunk. Pláne gerelyhajításban! Fiaink ugyanis a mi (éltes korú, lestrapált) gyakorló gerelyeinkkel edzéseken átlag 6-8 méterrel kevesebbet dobáltak, mint azokkal a frankón navigáló versenygerelyekkel, melyeket a megyein kaptak a kezükbe. A vége az lett, hogy viszonylag simán

Gerelyhajtóink

nyertük a megyeit, eredményünkkel pedig kvalifikáltuk magunkat a budapesti fináléba. A döntőt az UTE atlétikai stadionjában bonyolították le, ahol összesítésben 36,84 m-es átlaggal a 11. helyen zártunk. Helytállásukért, fegyelmezett versenyzésükért dicséret illeti diákjainkat! Már csak néhány versenygerelyt kellene beszerezniük...!

MEGYEI EREDMÉNYEK:

5-6. korcsoport (1990-1993-ban születettek):

Távolugrás: III. hely, Köröshegyi Béla, Csikota Péter, Kiss Ágoston, Sztankovánszki Tibor, Halmi Szervác. Átlag: 527 cm. **Magasugrás:** II. hely, Kiss Ágoston, Baksa Csaba, Halmi Szervác, Cseke András, Csikota Péter. Átlag: 155 cm. **Súlylökés** (6 kg): III. hely, Ördög András, Molnár Bálint, Pataki Máté, Van der Meer Ágoston, Cseke András. Átlag: 9,07 m. **Gerelyhajítás:** I. hely, Körös-

hegyi Béla, Ördög András, Cseke András, Kormányos Árpád, Halmi Szervác. Átlag: 37,35 m. **4x1500 m váltó:** II. hely, Barzó Pál Balázs, Seres Imre, Simon Bálint, Modok László. Idő: 20 p 45,9 mp. **Svédváltó:** V. hely, Csikota Péter, Kiss Ágoston, Sztankovánszki Tibor, Varga Viktor. Idő: 2 p 16,8 mp. Gerelyhajításban Köröshegyi Béla megjavította saját, korábbi iskolarekordját! Az új csúcs: 42,73 m!!!

3-4. korcsoport (1994-1997-ben születettek):

Távolugrás: II. hely, Lévai Benedek, Császár Attila, Gázsó Balázs, Kávássy Dániel, Miskolci Ábel. Átlag: 465 cm. **Magasugrás:** I. hely, Lévai Benedek, Horváth Róbert, Császár Attila, Forgács Dávid Péter, Miskolci Ábel. Átlag: 145 cm. **Kislabdadobás:** I. hely, Gázsó Balázs, Lévai Benedek, Kávássy Dániel, Vancsura Balázs, Császár Attila. Átlag: 51,18 m.

UTCAI FUTÓVERSENYEK:

A 2008. szeptember 13-án, szombaton a Dóm térről induló T-Home Vivicittá városvédő futóversenyen (3,5 km) iskolánk 32 diákja és két tanára vett részt. Két héttel később a Pick Utcai Futófesztiválon ugyanezt a távot 16 tanulónk teljesítette. Október 4-én a GLBH korosztályos utcai futóversenyen egyéniben Barzó Pál Balázs a 4., Széles Benjámin pedig a 11. lett.

Győri Ferenc

Streetball: nyertük

Október 10-12. között került megrendezésre az újonnan megnyílt Intersport Áruház által rendezett streetball bajnokság.

Iskolánkat Boczor Zoltán tanár úr kíséretében Szarka Dávid (10. B), Horváth János, Jenei Máté, Rózsa Tamás, Veres Csaba és Pamuk Gábor (mind 11. A) képviselte. Pénteken egy, szombaton három, vasárnap egy mérkőzést vívott csapatunk és mind az öt találkozója biztosan nyerve végzett az első helyen, elhódítván

Bajnokcsapat

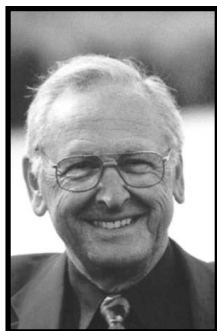
így a vándorserleget és a bajnoknak járó, nem csekély értékű vásárlási utalványt. (Melyet természetesen a csapat tagjai azonnal árura váltottak a közeli Intersport Áruházban).

De nem csak ezért érte meg elmenünk erre a derűs hangulatú tornára. Jó volt próbára tenni magunkat a streetball-ban is.

Köszönet mindazoknak, akik feláldozták a hétfévégüket az ügy érdekében!

Pamuk Gábor 11. A

Egy legenda ismét elment

Elhunyt iskolánk egykori diákja, Örléy Szabolcs Tamás. 1934-ben született Budapesten, a szegedi piaristákhoz 1944-ben írták be szülei. Édesapja

magas rangú katonatiszt volt, a szegedi vegyesdandár parancsnokaként szolgált akkor. Az 50-es évek kegyetlen politikája elzárta az okos diák elől a tanulás lehetőségét, ám ő megtalálta az egyetlen akkoriban lehetséges utat: élsportoló lett kardvívásban, 1954-ben a Főiskolai Világbajnokságon ezüstérmét, ugyanabban az évben Cremonában az Ifjúsági Világbajnokságon aranyérmét, 1955-ben Ifjúsági Világbajnokságon ezüstérmét nyert, így felvették egyetemre, a gyógyszerész karra. 1956-ban a melbourni olimpiára készülőkardvívó válogatott keret tagja volt, de az egyetemi forradalmi megmozdulásokban való részvételével az olimpiai szereplés helyett a határátkelést kellett választania drótkadályok és határőrfejek között Ausztria felé, 1956 novemberében.

Nagyszerű sporteredményei, angol nyelvtudása, szimpatikus egyénisége volt az egyetlen valutája nincstelenül az ismeretlen nyugati világban, de nagyszerűen megálta a helyét az USA-ban: ösztöndíjasan, a tanulás alatt is különmunkát végezve szerzett diplomát a világhírű kaliforniai Stanford Egyetemen kémia és üzletismeretek szakon.

Az egyetemi képzés alatt és után sem szakított a vívósporttal: amerikai egyéni kardbajnok (1960), az amerikai csapat tagjaként világbajnokságon középöntő (1961, 1963), francia bajnok (1963).

A kiváló eredménnyel lezárt egyetemi tanulmányok után tárt karokkal várta a kémiai világcég, a Dow Chemical, és rövidesen a cég utazó nagykövete lett. Évtizedeken keresztül az üzleti életben is nagyszerű eredményeket ért el amerikai néven Tom Örléy.

1964 nagy év volt Örléy életében; a tokiói olimpián amerikai színekben

vívott (a csupa volt magyar válogatottból álló) kardcsapatban, és ugyanebben az évben vette feleségül a szép és okos svájci lányt, Heidit, aki nagyszerű és konstruktív társa lett: a szűkebb család: két szép lány és négy – dupla iker – unoka.

A fiatalon számos sportágban kiváló Örléy már jócskán felnőtt korban, Argentínában ismerkedett meg a golf-sporttal, később egész családja lelkesen játszott!

Örléy gyorsan javuló játékaival az európai versenyeken egyre jobb és jobb eredményeket ért el, tagja lett a svájci senior válogatottnak.

1995-ben megalakult Senior Golfozók Társasága a nemzetközileg elismert Örléy választotta a senior válogatott kapitányává. Az 1997-es, a finnországi Turkuban megrendezett Európa Bajnokságon vált világhosszá, hogy milyen nagy tekintélye van az európai

szövetségek vezetői előtt, mennyire elismerik sporttudását, szabályismeretét és korrekt versenyzői és vezetői magatartását.

Golfversenyzőként is gyűjtötte a trófeákat, klubversenyeken győzött Svájcban, Franciaországban és Olaszországban, nyert senior kategóriában magyar bajnokságot, és magyar csapatbajnokságot, 2003-ban megnyerte az Olasz Nemzetközi Senior Bajnokságot. Ugyanebben az évben az Év Senior Golfozója. 2006-ban még klubbajnokságot nyert a franciaországi Valescureban, és lassan elhatalmasodó súlyos betegsége dacára még ez év áprilisában szinte már járni sem tudott, de magyar

golfbarátaival 18 lukat játszott hazai pályán, golfozni még tudott.

Klasszikusan szép és eredményes golfjátéka a szabályok tökéletes ismerete, fegyelmezett és tudatos versenyzése, segítőkész, korrekt, baráti magatartása a golfpályán, és becsületes golfozása példakép maradhat minden magyar golfozó számára. A magyar golftársadalmat halálával pótolhatatlan veszteség érte.

Élete végéig jó barátságban volt a másik legendás vívó szegedi piarista diákkal, Magay Dániellel. Később rendszeresen ők nyerték az amerikai vívóbajnokságot.

Örléy Szabolcs hagyatéka képezi az iskolánkban hamarosan megnyíló sporttörténeti tárlat alapját.

Nagy János
Forrás: internet

KÖRBEZSÁKOLUNK: PALÁNKRA GYÚJTUNK

Tornatermünk szerencsétlen struktúrája miatt az egyik oldali kosárpálánkkal szemben nincs másik. Így lehetetlen, hogy több csoport is játsszon párhuzamosan. Ezért gyűjtést rendezünk egy mobil kosárpálánk megvásárlására.

Mindannyiunk – tanárok, diákok, öregdiákok, barátaink – hozzájárulására szükség van! Pár száz forint is jól jön!

Info:
Boczor Zoltán tanár úrnál

MOST TE IS DOBHATSZ EGY HÁROMPONTOST!

PARTTVONAL

Köpések aranyból

Balesetvédelem és számítástechnikai alapozó kapcsán:

– Ne törjük föl a rendszergazdát!
(egyébként a gondolat maga pozitív hozzáállást tükröz, szerintem se tegyük...)

Mária Terézia magyaroknak kedvező intézkedései között találtam:

– A Szent Jób visszahozatala hazánkba...

Krisztus korában a zsidók már csak az armáni nyelvet beszélték...

Az Apostolok Cselekedetei 3 részből áll, első: a secundum...

Az Apostolok Cselekedetei Lukács evangéliumának a folytatása, de a két könyv 2 darab könyvet alkot...

János az Apostolok Cselekedeteit görögül írta, mert éppen egy görög ajkú szigeten élt akkor...

János művei kissé apokaliptikusak...

Máté, Márk és Lukács evangéliuma szinoptikus, azaz együtttható...

Milyen bibliai alapjai, előzményei vannak a 40 napos nagyböjtnek?

- Jézus 40 évig böjtölt...
  - Jézus, feltámadása után 40 napig böjtölt...
  - A karácsony az adventtel kezdődik, amiben 40 napig böjtölünk...
  - 40 napos özönvíz Neó idején...
- Végül egy sajátosan megfogalmazott gondolat:
– Noé bárkájából miután megakadtak a hegyen 40 nap múlva...

December 25.: Ádámot és Évát ezen a napon teremtette meg a Jóisten...

Mikor Jézus meghalt villámlott és a templom kettéhasadt...

Mikor Jézust a kereszten leszúrták, bor ömlött ki a testéből...

Izrael kerülete nem nagy, balról jobbra 3-4 napi járás...

Papp Attila gyűjtése

Vonatkozó névmás	Indián törzs neve	Kecske kicsinye	Átnyújt	Energia	Királyi férfinév
Megfejtés (1)		Kétkerekű jármű	Nátrium		
Büro				Egész	Páros adat!
Férfi felsőruházat	Attól az időponttól kezdve		Lét		Oldalgás
	Megfejtés (2)		Bácsika		Kerek szám
Nulla			Tüzet szüntet!		
Útő lap			Azon indokból (Annak ...)	Kiegészítő	
		Csent		Olasz folyó	
Kérdőszócse	Szidalmaz	Túrd a földet!			Volt
Korong a gyomra	Tova				
			Jód	Általános forgalmi adó	

A rejtvényt Márton Imre készítette

Ebben a hónapban egy Seneca-idézet a rejtvény megfejtése. A megoldásokat 2008. november 10-ig kérjük bedobni a gimnázium portájánál elhelyezett szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni elektronikus levélcímünkre: piarfutar@szepi.hu. Előző havi megfejtésünk: „A szépség keresése az élet igazi titka”. Pólot nyert Váczi Máté Péter 7. A osztályos diákunk. Gratulálunk!

**Vígan szüretelnek a szép októberben,
Friss mustok fornak majd sok részeg emberben.
Ámd baj, ha a must újra napfényre jut,
A tej is, ha felforr, igen könnyen kifut.**

(SZARVASI ÉVKÖNYV ÉS NAPTÁR 1936)

IMPRESSZUM – PIÁR FUTÁR – KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14. T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
 Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – **FELELŐS KIADÓ** Pető Gábor SP – **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc – **KORREKTÚRA** Mészárosné Szabó Tünde, Németh Attila SP – **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron – **NYOMÁS** Juhász Nyomda – **MEGJELENIK** havonta, 400 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.

